

Ympäristöministeriölle

YM 036:00/2007

JÄTEALAN LAINSÄÄDÄNNÖN KOKONAISUUDISTUS

Ympäristöministeriö on pyytänyt Finanssialan Keskusliitolta (FK) lausuntoa ehdotuksesta jätealan lainsäädännön kokonaisuudistukseksi. FK esittää finanssialaan liittyvistä muutosesityksistä lausuntonaan seuraavan.

Jätelain ja ympäristönsuojelulain mukaiset vakuusvaatimukset

Työryhmän lakiesityksissä ehdotetaan täsmennyksiä toiminnanharjoittajien vakuusvaatimuksiin.

Ehdotuksen mukaisessa jätelain 77 §:ssä ehdotetaan, että jätehuoltorekisteriin merkittävän toiminnanharjoittajan on asetettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen eduksi riittävä vakuus kuljetettavan tai välitettävän jätteen asianmukaisen jätehuollon varmistamiseksi, jollei viranomainen päättä, että vakuuden asettaminen on toiminnan laajuus ja luonne huomioon ottaen tarpeetonta. Tämä vastaa pääpiirteittäin aikaisempaa sääntelyä kuitenkin täsmennettynä siten, että 77 § 2 momentin perusteella hyväksyttäviä vakuuksia ovat ETA-alueen ammattimaisen rahoituslaitoksen antama takaus, vakuutus ja suljettu pankkitalletus.

Lisäksi jätelain 100 §:ään otettu määrittely jätteen siirron vakuudeksi hyväksyttävistä vakuuksista vastaa em. 77 § 2 momentin mukaista vakuusmäärittelyä.

Myös ehdotetun jätelain 44 § mukainen sähkö- ja elektroniikkalaitteen tuottajan asettama vakuus kotitalouksissa käytettävien laitteiden jätehuollon järjestämisen turvaamiseksi voi olla ETA-alueen ammattimaisen rahoituslaitoksen antama takaus, vakuutus tai suljettu pankkitalletus. Tähän säännökseen on myös lisätty edellytykseksi, että vakuus tulee olla realisoitavissa pelkän vaatimuksen nojalla (ns. *on demand*), jos tuottaja on todettu maksukyvyttömäksi tai jos tämä on kehotuksesta huolimatta laiminlyönyt jätehuollon järjestämisen.

Ympäristönsuojelulakiin ehdotetaan lisättäväksi 42 a ja b §, joilla täsmennetään nykyään lain 42 § 3 momentissa olevaa vakuusvaatimusta toiminnan lopettamiseen liittyvien toimien varmistamiseksi. Ehdotetussa 42 b §:ssä on määritelty, että ympäristöluvan myöntämisen yhteydessä vaadittavaksi vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai suljettu pankkitalletus. Vakuuden antajan on oltava pankki-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Vakuuden on oltava voimassa kolme kuukautta

vakuuden kattamien toimien suorittamisesta. Kaatopaikan osalta vakuuden on oltava voimassa 30 vuoden ajan eli jälkihoitoajan päättymiseen saakka.

Vakuuksia koskevissa jätelain ja ympäristönsuojelulain säännöksissä on käytetty epätasällisiä ja toisistaan poikkeavia määrittelyjä vakuuksista ja vakuudenantajista. Käytettävä terminologia olisi hyvä olla kaikissa vakuuksia koskevissa säännöksissä yhdenmukainen ja vastata luottolaitos- ja vakuutuslainsäädännössä käytettäviä käsitteitä alan yrityksistä. Lisäksi vakuutena käytettävistä talletuksista voidaan käyttää määrittelyä pantattu talletus. Lakiteksti voisi olla esimerkiksi seuraavanlainen:

*Vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus.
Vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen
rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa
valtiossa.*

Takaus, vakuutus ja pantattu talletus ovat tälläkin hetkellä käytössä olevia vakuusvaihtoehtoja viranomaisille annettavina vakuuksina.

Vakuutuksista tällaisiin vakuustarpeisiin voi tulla kyseeseen lähinnä takausvakuutus, joka on edunsaajana olevalle viranomaiselle pankkitakaukseen verrattavissa oleva vakuusjärjestely. Takausvakuutusta on saatavilla Suomen markkinoilta pääsääntöisesti tähän toimintaan erikoistuneilta vakuutusyhtiöiltä.

Vastuuvakuutus kattaa toisille aiheutettuja vahinkoja ja myös se periaatteessa voi tulla kyseeseen. Vastuuvakuutus ei kuitenkaan välittömästi turvaa esim. ympäristön ennalleen saattamista. Se kattaa vain luonteeltaan ennakoimattomia kustannuksia eikä vastuuvakuutusta käytännössä myönnetä esim. ennakoitavien puhdistamistoimenpiteiden kattamiseksi. Lisäksi vakuuskäytön kannalta voi olla ongelmallista, että vastuuvakuutusten sisältö vaihtelee riippuen vakuutusyhtiöstä ja -tuotteesta, asiakas tai vakuutusyhtiö voi päättää vakuutuksen eikä vastuuvakuutus kata asiakkaan omalle maalle aiheutuvia vahinkoja. Tämän vuoksi vastuuvakuutusta voi olla vaikeaa saada toimimaan jätelain ja ympäristönsuojelulain mukaisilta vakuuksilta edellytettävällä tavalla.

FINANSSIALAN KESKUSLIITTO

Helena Laine
Johtaja